

INFO NOTITIE

d.d. : 8 mei 2020

betreft : evofenedex positie t.a.v. CETA

CETA IS EEN GOED HANDELSVERDRAG

Als Eerste Kamer bent u medewetgever en wordt u verzocht mede-goedkeuring te geven aan de op 30 oktober 2016 te Brussel tot stand gekomen Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds. U wordt gevraagd de handelsovereenkomst te toetsen op uitvoerbaarheid, noodzaak en wet kwaliteit. Wij waarderen het daarom zeer dat uw commissie BDO heeft besloten een deskundigenbijeenkomst te organiseren. CETA is naar wij menen een goed verdrag. Goed voor Nederland en goed voor de wereld. Het belang van CETA is extra groot omdat dit verdrag deels als blauwdruk fungeert voor andere (bilaterale) verdragen met andere landen in de toekomst.

Behandeling Tweede Kamer

De Tweede Kamer heeft inmiddels haar nationale politieke oordeel geveld en daar positief over besloten. De zorgen die wel aan bod kwamen bij behandeling in de Tweede Kamer raakten destijds drie grote thema's. De houdbaarheid van onze Europese standaarden, de impact van het geschillen beslechtingsysteem op de nationale democratische verhoudingen en wederzijdse concurrentie m.b.t. arbeidsnormen en duurzaamheid.

In de preambule van het akkoord wordt uitvoerig beschreven dat regeringen zelf aan het stuur blijven met betrekking tot precies deze zorgen. Hierdoor bevat het verdrag de waarborgen waarbij overheden eigen regels kunnen (blijven) stellen, naast het feit dat de Europese hoge standaarden al door het verdrag worden geborgd.

Het verdrag verwoordt de waarborgen op pagina 1 als volgt:

- Erkennende dat de bepalingen van deze overeenkomst het recht van de partijen op hun respectieve grondgebied regels te stellen en hun flexibiliteit bij het bereiken van legitieme beleidsdoelstellingen, zoals volksgezondheid, veiligheid, milieu, openbare zeden en bevordering en bescherming van culturele verscheidenheid, in stand laten;
- Erkennende dat de bepalingen van deze overeenkomst investeringen en investeerders met betrekking tot hun investeringen beschermen, en beogen een stimulans te zijn voor tot wederzijds voordeel strekkende zakelijke activiteiten, zonder afbreuk te doen aan het recht van de partijen op hun grondgebied regels te stellen in het openbaar belang;
- Opnieuw uitdrukking gevende aan hun engagement om duurzame ontwikkeling en de ontwikkeling van de internationale handel op zodanige wijze te bevorderen dat wordt bijgedragen aan een in economisch, sociaal en ecologisch opzicht duurzame ontwikkeling;
- Aanmoedigende de ondernemingen op hun grondgebied of binnen hun jurisdictie om de internationaal erkende richtsnoeren en beginselen van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap, zoals de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen, te eerbiedigen, en naar de beste praktijken van verantwoord ondernemerschap te streven;

- Ten uitvoer leggende deze overeenkomst op een wijze die strookt met de handhaving van hun respectieve arbeids- en milieuwetgeving en die hun niveaus van arbeids- en milieubescherming verhoogt, en uitgaande van hun internationale verbintenissen op het gebied van arbeid en milieu;
- Erkennende de sterke banden tussen innovatie en handel, en het belang van innovatie voor toekomstige economische groei, en bevestigende hun engagement om intensievere samenwerking op het gebied van innovatie, alsmede op de daarmee verband houdende gebieden van onderzoek en ontwikkeling en wetenschap en technologie aan te moedigen, en de betrokkenheid van de desbetreffende entiteiten uit de publieke en de private sector te stimuleren.

Naar ons inzicht bieden deze uitgangspunten precies die waarborgen waar eerdere critici van het verdrag om hebben gevraagd. Maar naast de juridische waarborgen ten aanzien van de houdbaarheid van de Europese productstandaarden, democratische besluitvorming en milieu en arbeidsmarkt normen is er onzes inziens ook inhoudelijk vooral heel veel dat vóór ratificatie van het verdrag pleit.

MKB & eerlijke welvaart

Als evofenedex doen we jaarlijks onderzoek naar trends in export. Het belang van handelsverdragen komt daar sterk in naar voren. We zien over het algemeen een grotere groei van export naar landen waar recent een handelsakkoord mee afgesloten is, of waarmee het handelsakkoord bijna gereed is. Wij zijn er bovendien van overtuigd dat vooral internationale eerlijke handel de belangrijke SDG doelstellingen dichterbij kan brengen en dat een voorbeeld verdrag als dat met Canada, ook Nederland en Europa daarbij kan helpen. In een sterk polariserende wereld zouden het juist landen als Nederland (en EU) en Canada moeten zijn die het goede voorbeeld geven.

Graag schetsen wij enkele feiten en cijfers omtrent CETA en de praktijk van een aantal belangrijke voordelen voor het MKB:

- 666 bedrijven handelden met Canada in derde kwartaal 2018.
- De handel met Canada levert in Nederland naar schatting 16.000 banen op.
- Nederland is de tweede grootste investeerder in Canada.
- Trends in Export: Canada staat op nr 8 in de top 10 van de exportbestemmingen buiten de EU.
- Trends in Export: Canada in de top 4 van landen staat waar Nederlandse ondernemers de meeste omzetstijging realiseerden, maar liefst 57%.
- CETA zorgt voor de afschaffing van 98% van de importtarieven. CBS: Dit scheelt Nederlandse bedrijven ongeveer 600 miljoen euro per jaar aan extra kosten.
- Met CETA kan 18.500 ton kaas tariefvrij door Europese boeren naar Canada worden geëxporteerd. De mogelijkheden voor Europese boeren om kaas naar Canada te exporteren, zijn meer dan verdubbeld.
- Sinds CETA in werking trad, is de export van de EU naar Canada toegenomen met 15 procent. De export van Nederland naar Canada is met 29 procent toegenomen.
- 3,8 miljard euro waarde export goederen vanuit Nederland eerste jaar na CETA

- 1,6 miljard euro waarde goederenimport vanuit Canada eerste jaar na CETA

Een gezicht bij op Canada handelende MKB-ers

Vaak wordt geschetst dat het alleen de multinationals zijn die profiteren van handelsverdragen, het tegendeel is waar. Hieronder een kleurrijke selectie van mooie bedrijven die handelen met Canada:

Erfgoed BV

Al 60 jaar is ErfGoed een belangrijke speler in de tuinbouw. In 2012 werd de eerste ErfGoedVloer in Canada aangelegd. De uit Nederland afkomstige technologie oogst veel waardering onder de kwekers in Noord Amerika. Vooruitlopend op CETA opende het bedrijf in 2017 een vestiging in Vineland (Ontario). De vraag naar de ErfGoedVloer in Canada groeit fors. De ervaring leert dat Canadese kwekers binnen redelijk korte tijd herhaalopdrachten plaatsen bij ErfGoed. Dit heeft er toe geleid dat op dit moment jaarlijks zo'n 10 ErfGoed medewerkers actief zijn in de aanleg van teeltvloeren in Canada. Inmiddels is Canada de tweede afzetmarkt geworden voor ErfGoed.

Boessenkool

Machinefabriek Boessenkool uit Almelo is een machinefabriek in de breedste zin van het woord. Zij ontwikkelen, ontwerpen en produceren onderdelen, samenstellingen en complete machines. Er werken circa 50 medewerkers. Klanten bevinden zich in allerlei industriële sectoren, zoals olie en gas, agrofood, machinebouw en scheepsbouw. Een aansprekend product is bijvoorbeeld de recent ontwikkelde, duurzame E-Tractor. Voor Machinefabriek Boessenkool heeft samen met een Canadese partner een gepatenteerd product ontwikkeld. Door CETA is het intellectueel eigendom hiervan beter beschermd. Nederlandse innovaties, copyrights en merken krijgen door CETA dezelfde bescherming in Canada als in de EU.

Canuck

Canuck BV uit het Zeeuwse Heinkenszand is een MKB-bedrijf dat belang heeft bij ratificatie van CETA. Het bedrijf levert producten voor het tappen van bier, frisdrank en wijn. De kostenverlagingen van 8 tot 10% in de handel met Canada, hebben ervoor gezorgd dat de import vanuit Canada sinds CETA is verdubbeld. Ook de export naar Canada zit enorm in de lift.

Jaga

Handelsonderneming Jaga uit 's-Hertogenbosch heeft een breed assortiment aan radiatoren en binnenklimaatoplossingen voor verwarming, koeling en ventilatie – en zijn bedoeld om in combinatie met milieuvriendelijke energiebronnen zoals warmtepompen en zonne-energie te worden ingezet. Er is duidelijk een grote ambitie om klimaatneutraal te bouwen in Canada. De techniek die Jaga hanteert was echter in Canada en de Verenigde Staten niet voorhanden. Nu levert het bedrijf verwarmings- en koelingssystemen aan grote projectontwikkelaars en bouwbedrijven voor plaatsing in gebouwen. Met de inwerkingtreding van het handelsverdrag verdwenen voor Jaga ook de invoerrechten, die normaliter aan de Canadese staat betaald moesten worden. Steeds vaker dient deze extra marge nu als onderhandelingsruimte, als Jaga in Canada moet opboksen tegen buitenlandse concurrentie uit China of de Verenigde Staten.

Aviko

Sinds 2002 is Aviko volledig in handen van Royal Cosun, een coöperatieve onderneming van voornamelijk akkerbouwers. Aviko heeft ruim 2000 werknemers. Dankzij CETA kan Aviko tegen een

goede prijs concurreren met Noord-Amerikaanse producenten op de Canadese markt. Het is een continent waar Aviko door wil groeien en waar ze potentie ziet. Aviko heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in zijn Canadese klanten. Barrièrevrij handelen en zekerheid daarover is ontzettend belangrijk. In Steenderen wordt een nieuw koelwarenhuis gebouwd en in België een nieuwe fabriek. Beide faciliteiten worden gebouwd voor de export.

Conclusie

CETA is een goed verdrag. Het omvat waarborgen tegen oneerlijke concurrentie, ondermijning van onze democratische rechtstaat en brengt onze gedeelde waardengemeenschappen in tijden van internationale onrust dichterbij elkaar. Maar het heeft ook een breder belang. Een dergelijk verdrag niet goedkeuren in deze ongekende tijden waarin juist ook wereldwijde samenwerking en eerlijke handel ons uit de crisis moeten halen is eigenlijk niet voorstelbaar.

Maar naast waarborgen voor een bijdrage aan de sustainable development goals van de VN biedt het verdrag juist ook veel MKB-ers en hun werknemers concreet werk en inkomen. Het niet ratificeren van CETA door een tegenstem in de Eerste Kamer zal daarom primair bij voornoemde MKB bedrijven, de andere MKB-ers die op Canada handelen en hun medewerkers zeer rauw op het dak vallen. Dan wordt hen eerlijk werk en inkomen ontnomen. Alleen dat zou al reden moeten zijn om het verdrag te ratificeren.

Meer informatie

Anne Griffioen

beleidsadviseur Internationaal Ondernemen

Tel. : 06 55376820

e-mail : a.griffioen@evofenedex.nl

Marco Wieseahn

Manager collectieve belangenbehartiging

Tel. : 06 5199 1744

e-mail : m.wieseahn@evofenedex.nl

